

Od redakcji

Czasopismo naukowe „Studia Teologiczno-Historyczne Śląska Opolskiego” ukazuje się od 1968 r. Periodyk ten został założony z zamiarem mobilizacji lokalnego środowiska naukowego do podejmowania badań oraz umożliwienia publikowania ich wyników w okresie, kiedy z wielu przyczyn nie było to łatwe. Pierwsze tomy czasopisma ukazały się jako „Rocznik Teologiczny Śląska Opolskiego”. Jednakże z powodu ograniczeń wydawniczych oraz ingerencji cenzury ówczesnej władzy niemożliwe okazało się regularne wydawanie periodyku. W związku tym została zmieniona nazwa i od 1973 r. czasopismo ukazuje się jako „Studia Teologiczno-Historyczne Śląska Opolskiego”. Początkowo periodyk był wydawany przez Wyższe Seminarium Duchowne Śląska Opolskiego w Nysie, a od 1994 r., kiedy powstał Wydział Teologiczny Uniwersytetu Opolskiego, jest on pismem naukowym związanym z tym ośrodkiem akademickim.

Dotąd zostało wydanych 35 tomów czasopisma, które początkowo były drukowane nieregularnie, a od 1995 r. wychodzi jako rocznik. Wymogi naukowe, ale także zainteresowanie autorów i czytelników, jak również względy praktyczne i współczesne możliwości edytorskie, skłaniają redakcję do zmiany częstotliwości wydawania periodyku. Od niniejszego numeru „Studia Teologiczno-Historyczne Śląska Opolskiego” będą się ukazywały dwa razy w roku. Przy tej okazji zostaje nieznacznie zmieniona szata graficzna czasopisma. Jednocześnie będzie zachowany charakter naukowy pisma, którego gwarantem jest m.in. procedura recenzyjna (tzw. *double blind review* – podwójne anonimowe recenzje) wszystkich artykułów naukowych. Pomimo iż, jak wskazuje na to nazwa, czasopismo ukazuje się na Śląsku Opolskim, to nie chodzi o ograniczenie proveniencji autorów i tematów publikowanych tekstów do środowiska lokalnego i problematyki regionalnej. Zarówno rada naukowa czasopisma, zespoły recenzentów, jak i autorzy oraz prowadzone przez nich badania gwarantują ponadlokalny, czy wręcz międzynarodowy charakter periodyku. Jest to owoc i potwierdzenie wielorakich kontaktów naukowych przedstawicieli świata akademickiego Śląska Opolskiego, zwłaszcza Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego, z innymi ośrodkami naukowymi w kraju i za granicą.

Nazwa czasopisma wyraźnie wskazuje na profil tematyczny tekstów naukowych publikowanych na łamach półrocznika. Zasadniczo chodzi o teksty z zakresu różnych działów teologii systematycznej i praktycznej oraz publikacje historyczne, głównie z historii Kościoła, dziejów chrześcijaństwa i religijności. Niemniej pismo w swoich założeniach pragnie być również platformą, na której są publikowane teksty z dziedzin pokrewnych i bliskich teologii i historii, szczególnie z filozofii chrześcijańskiej, prawa kanonicznego, religiologii, socjologii i psychologii religii, nauk o rodzinie, sztuki chrześcijańskiej oraz badań z zakresu kulturoznawstwa, zwłaszcza zaś kultury i historii pogranicza. Pomimo iż, podobnie jak dotychczas, w półroczniku będą drukowane opracowania z tych różnych dziedzin naukowych, nie wyklucza się także numerów tematycznych, poświęconych jednemu jasno określönemu zagadnieniu.

Aktualny, pierwszy numer rocznika 36 „Studiów Teologiczno-Historycznych Śląska Opolskiego” zawiera 12 tekstów autorów związanych z różnymi środowiskami naukowymi w Polsce i za granicą.

Wśród artykułów o charakterze ściśle teologicznym znajdują się teksty z teologii dogmatycznej, teologii fundamentalnej i teologii moralnej. W pierwszym tekście, który dotyczy chrystologii, autor przedstawia historyczne ujęcie sporów związanych z orzeczeniami Soboru Chalcedońskiego i nauki na temat natury Chrystusa. Kolejny artykuł dotyczy zainicjowanego przez wymianę listów między biskupami polskimi i niemieckimi procesu pojednania między narodami i prezentuje podstawy teologii pojednania w oparciu o dokumenty kościelne odnoszące się do relacji między obu krajami. Jednemu z klasycznych problemów w filozofii i teologii, jakim jest racjonalizacja cierpienia i zła, jest poświęcony kolejny artykuł. Tekst ten prezentuje przyjmowane modele wyjaśniające ten problem oraz dokonuje ich teologicznej interpretacji. Dwa kolejne teksty należą do obszaru zagadnień bioetycznych i etyki społecznej. Pierwszy z nich dotyczy etycznych aspektów dyskusji na temat samobójstwa wspomaganego, a drugi, na podstawie encykliki papieża Franciszka *Laudato si'*, analizuje zasady życia społecznego z perspektywy współczesnych zagrożeń ekologicznych.

Wśród tekstów o charakterze historycznym znajduje się artykuł prezentujący klasztory syriackie i pełnienie przez nich funkcji edukacyjnej w Kościołach na Wschodzie na przestrzeni dziejów. Dwa kolejne teksty dotyczą problematyki hagiograficznej. Pierwszy z nich prezentuje posłannictwo misyjne św. Ansgara i jego znaczenia dla ewangelizacji północnej Europy, a drugi procesu rehabilitacyjnego św. Joanny d'Arc oraz mechanizmu i uchybień działań inkwizycji w XV w. Dwa kolejne teksty historyczne są opracowaniami z zakresu historii Śląska. Pierwszy z nich dotyczy procesu fundacji dominikanów w Raciborzu, a drugi dziejów klasztoru augustianów-eremitów w Grodkowie.

Pedagogika chrześcijańska stale poszukuje swoich inspiracji i założeń. Jednym z nich jest dzieło św. Augustyna *De catechizandis rudibus*. Obecność założeń teoretycznych i metateoretycznych w tym dziele jest przedmiotem kolejnego tekstu. Ostatni artykuł, z pogranicza hagiografii, kultury i heraldyki, przedstawia wizerunek św. Floriana w wybranych herbach polskich miast i gmin.

W dziale recenzji, materiałów i sprawozdań zostały zamieszczone dwie recenzje oraz sprawozdanie. Pierwszy tekst jest obszerną opinią naukową dotyczącą problematyki relacji polskiego i niemieckiego katolicyzmu, a drugi dotyczy polskiego wydania kolejnego tomu *Opera omnia* Josepha Ratzingera. Na końcu zostało zamieszczone sprawozdanie z konferencji naukowej na temat etosu pracy.

